

Dosarul nr. 2r-314/23
2-20082907-01-2r-20072023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. G. Stratulat)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Pahopol, A. Malii, R. Pulbere)

DECIZIE

13 decembrie 2023

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Oxana Parfeni

Diana Stănilă

Aliona Donos

examinând recursul declarat de către Mihail Gugulan,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Valentina Gugulan împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Făuritorul” cu privire la anularea ordinelor, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă, a penalităților, repararea prejudiciului moral, ca rezultat al concedierii ilegale, emiterii acordului adițional la contractul de muncă, suspendării contractului de muncă și neachitării în termen a salariului,

împotriva încheierii din 14 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea depusă de Mihai Gugulan cu privire la înlocuirea părții în proces,

c o n s t a t ă:

La 08 iulie 2020, Valentina Gugulan a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Făuritorul” cu privire la restabilirea în funcția de contabil-șef din 02 mai 2018, încasarea despăgubirilor pentru perioada absenței forțate de la muncă, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

La 17 februarie 2022, Valentina Gugulan a depus cerere de concretizare a pretențiilor formulate împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Făuritorul”, privind anularea ordinului de concediere, ordinului de suspendare și a acordului adițional din *****, restabilirea la locul de muncă, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă, a penalităților, repararea prejudiciului moral, ca rezultat al concedierii ilegale la *****, și *****, emiterii acordului adițional la contractul de muncă din *****, suspendării contractului de muncă din ***** și neachitării în termen a salariului.

Prin hotărârea din 28 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Valentina Gugulan.

S-a restabilit Valentina Gugulan în funcția anterior deținută de contabil-șef al Societății cu Răspundere Limitată „Făuritorul”, urmare a anulării ordinului ***** din ***** .

S-a anulat ordinul nr. **** din **** ****, emis de Societatea cu Răspundere Limitată „Făuritorul”, cu privire la suspendarea contractului individual de muncă cu Gugulan Valentina.

S-a anulat Acordul adițional, emis de Societatea cu Răspundere Limitată „Făuritorul” din **** ****, privind modificarea pct. 3.1 al contractului individual încheiat cu Gugulan Valentina.

S-a încasat de la Societatea cu Răspundere Limitată „Făuritorul” în beneficiul Valentinei Gugulan suma de 40 140 de lei, cu titlu de salariu perioada absenței forțate de la muncă pentru perioada mai 2020 – martie 2021.

S-a încasat de la Societatea cu Răspundere Limitată „Făuritorul” în beneficiul Valentinei Gugulan suma de 25 000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral, rezultat al concedierii ilegale din funcție și anulării ordinului **** din **** ****.

În partea pretențiilor Valentinei Gugulan împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Făuritorul” privind anularea ordinului de concediere nr. **** din **** ****, încasarea salariului pentru absență forțată de muncă ce depășește suma de 40 140 de lei, penalității pentru neplata salariului pe durata concedierii, repararea prejudiciului moral ca rezultat al concedierii ilegale la **** ****, rezultat din emiterea acordului adițional la contractul de muncă din **** ****, rezultat din suspendarea contractului individual de muncă din **** ****, ca rezultat al neplății salariului, cererea de chemare în judecată s-a respins ca neîntemeiată.

S-a respins excepția de tardivitate a acțiunii, depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Făuritorul”, împotriva pretenției privind anularea ordinului nr. **** din **** **** cu privire la suspendarea contractului individual de muncă cu Valentina Gugulan.

S-a încasat de la Societatea cu Răspundere Limitată „Făuritorul” în beneficiul statului taxa de stat de 1 604,20 de lei.

La 01 martie 2022, Valentina Gugulan, reprezentată de avocatul Alexandru Savva, a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 28 februarie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, solicitând să fie repus termenul de declarare a cererii de apel, casată hotărârii instanței de fond, în partea pretențiilor respinse și emisă o nouă hotărâre prin care să fie admisă integral cererea de chemare în judecată.

La 25 martie 2022, Societatea cu Răspundere Limitată „Făuritorul” a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 28 februarie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, respingerea integrală a cererii de chemare în judecată.

Prin hotărârea suplimentară din 27 iunie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a încasat de la Societatea cu Răspundere Limitată „Făuritorul” în beneficiul Valentinei Gugulan costul cheltuielilor de asistență juridică de 7 000 de lei.

S-a respins cererea Valentinei Gugulan privind asigurarea executării hotărârii.

S-a respins cererea privind recunoașterea ca falsă a mijloacelor de probă – ordinul nr. **** din **** ****, emis de Societatea cu Răspundere Limitată „Făuritorul”, cu privire la suspendarea contractului individual de muncă cu Valentina Gugulan și a acordului adițional din **** ****.

Prin încheierea din 03 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-au acceptat spre examinare cererile de apel depuse de Societatea cu Răspundere Limitată „Făuritorul” și de Valentina Gugulan, reprezentată de avocatul Alexandru Savva, împotriva hotărârii din 28 februarie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

La 13 martie 2023, Mihail Gugulan a depus o cerere prin care a solicitat suspendarea procesului, în legătură cu decesul apelantei Valentina Gugulan.

La 14 martie 2023, în cadrul ședinței de judecată, Societatea cu Răspundere Limitată „Făuritorul”, reprezentată de avocatul Raisa Moroza, a depus cerere, solicitând încetarea acțiunii civile, pe motivul decesului Valentinei Gugulan.

Prin încheierea din 14 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea depusă de Mihail Gugulan cu privire la înlocuirea părții în proces.

Prin decizia din 14 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-au admis cererile de apel depuse de Societatea cu Răspundere Limitată „Făuritorul” și Valentina Gugulan, reprezentată de avocatul Alexandru Savva. S-a casat hotărârea din 28 februarie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru și s-a adoptat o nouă decizie sub formă de încheiere prin care s-a încetat procesul civil la cererea de chemare în judecată depusă de Valentina Gugulan împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Făuritorul” cu privire la anularea ordinelor, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă, a penalităților, repararea prejudiciului moral, ca rezultat al concedierii ilegale, emiterii acordului adițional la contractul de muncă, suspendării contractului de muncă și neachitării în termen a salariului, în legătură cu decesul părții în proces, iar raportul juridic litigios nu admite succesiunea.

La 03 iulie 2023, Mihail Gugulan a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 14 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând repunerea în termenul de declarare a recursului, casarea încheierii recurate și admiterea cererii cu privire la succesiunea în drepturile procesuale.

În motivarea cererii de recurs, a invocat că instanța de apel greșit a ajuns la concluzia că raportul juridic litigios din speță nu admite succesiunea în drepturi. Or, revendicările formulate și înaintate de către Valentina Gugulan nu se referă exclusiv la drepturi sau obligații personale, care ar fi inseparabile de aceasta ca subiect de drept implicit în proces.

A mai specificat că, pentru a fi dispusă repararea prejudiciului material pretins de predecesor este indispensabil necesar ca succesorul în drepturi să poată continua procedurile, cel puțin în partea pretențiilor care se referă la declararea nulității actelor juridice, care pot genera ca efect repararea prejudiciului material pretins, ce constituie un bun în sensul art. 1 al Protocolului nr. 1 al CEDO.

La 20 iulie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimă copia recursului declarat de Mihail Gugulan, pentru cunoștință, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire, anexată la materialele dosarului (vol. IV, f.d. 208).

La 26 septembrie 2023, Societatea cu Răspundere Limitată „Făuritorul”, reprezentată de avocatul Raisa Moroza, a depus referință, solicitând respingerii cererii de repunere în termen a recursului depus de Mihail Gugulan, cu restituirea sau respingerea recursului.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de apel a adoptat încheierea contestată la 14 martie 2023, însă date privind comunicarea actului judecătoresc lui Mihail Gugulan lipsesc la dosar.

Astfel, cererea de recurs, înregistrată la 03 iulie 2023, este depusă cu respectarea termenului prevăzut de lege (vol. IV, f.d. 200).

Copia recursului declarat a fost expediată în adresa participanților la proces, la 20 iulie 2023 (vol. IV, f.d. 208).

Examinând recursul declarat de Mihail Gugulan, împotriva încheierii din 14 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție îl consideră întemeiat și urmează a fi admis, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Conform art. 203 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererile și demersurile participanților la proces în problema judecării cauzei se soluționează prin încheiere judecătorească. La începutul ședinței de judecată, instanța verifică posibilitatea examinării cauzei în lipsa participantului/participanților citați legal.

În temeiul art. 376 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dispozițiile de procedură privind judecarea cauzelor civile în primă instanță se aplică și în instanța de apel în măsura în care nu sînt contrare dispozițiilor prezentului capitol.

Conform art. 380 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, instanța de apel soluționează cererea și demersul participantului la proces ce țin de examinarea apelului după ce ascultă opiniile celorlalți participanți. Cererea și demersurile înaintate se soluționează în conformitate cu prevederile art.48 și 203, instanța de apel nefiind în drept să le respingă din motivul respingerii lor în primă instanță.

Articolul 260 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă statuează că, instanța judecătorească este obligată să suspende procesul în cazul decesului sau reorganizării părții în proces ori a intervenientului principal dacă raportul juridic litigios permite succesiunea în drepturi.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, în speță, ședința de judecată pentru examinarea apelurilor depuse de Valentina Gugulan, reprezentată de avocatul Alexandru Savva, și Societatea cu Răspundere Limitată „Făuritorul”, împotriva hotărârii din 28 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost fixată de către Curtea de Apel Chișinău pentru data de 14 martie 2023, fapt ce se confirmă prin materialele cauzei (vol. IV, f.d. 161).

Completul de judecată notează că, la data de 13 martie 2023, ora 14:19, Mihail Gugulan a depus, la Curtea de Apel Chișinău, o cerere, solicitând suspendarea procesului civil, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Valentina Gugulan împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Făuritorul” cu privire la anularea ordinelor, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă, a penalităților, repararea prejudiciului moral, ca rezultat al concedierii ilegale, emiterii acordului adițional la contractul de muncă, suspendării contractului de muncă și neachitării în termen a salariului, în legătură cu faptul decesului Valentinei Gugulan și deschiderii procedurii succesoriale (vol. IV, f. d. 176).

De asemenea, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că alte cereri sau demersuri Mihail Gugulan nu a înaintat spre examinare instanței de apel.

Respectiv, din procesul-verbal al ședinței de judecată al instanței de apel din 14 martie 2023, rezultă că la etapa soluționării cererilor și demersurilor, prin prisma prevederilor art. 380 din Codul de procedură civilă, s-a anunțat participanților la proces

despre faptul că în adresa instanței a parvenit cererea de la Mihail Gugulan privind suspendarea procesului. În aceeași ședință de judecată, instanța de apel a examinat cererea depusă de Mihail Gugulan.

Completul de judecată constată că, Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 14 martie 2023 a examinat cererea depusă de Mihail Gugulan privind înlocuirea părții în proces.

În consecință, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție stabilește că instanța de apel, la etapa de examinare a cererilor și demersurilor, a admis încălcarea normelor de drept procedural, or, instanța s-a expus asupra unei cereri ce nu a fost înaintată de către Mihail Gugulan.

Curtea de Apel Chișinău, în conținutul încheierii din 14 martie 2023, a indicat că Mihail Gugulan a depus cerere prin care a solicitat suspendarea procesului, în legătură cu decesul apelantei Valentina Gugulan, dar nicidecum succesiunea în drepturi.

În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că instanța de apel a omis să examineze și să se expună asupra cererii depusă de Mihail Gugulan, potențialul moștenitor, conform certificatului de calitate de moștenitor, cu privire la suspendarea procesului, în legătură cu decesul apelantei Valentina Gugulan, fapt ce atestă încălcarea normelor de drept procesual la soluționarea litigiului și îngrădirea dreptului lui Mihail Gugulan la un proces echitabil garantat de art. 6 § 1 CEDO.

Din considerentele redate și având în vedere faptul că s-a stabilit în mod cert încălcarea normelor de drept procedural de către instanța de apel la emiterea încheierii recurate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Mihail Gugulan, de a casa încheierea din 14 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea cauzei spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată, pentru examinarea cererii de suspendare a procesului.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. b), art. 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de către Mihail Gugulan.

Se casează încheierea din 14 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Valentina Gugulan împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Făuritorul” cu privire la anularea ordinelor, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă, a penalităților, repararea prejudiciului moral, ca rezultat al concedierii ilegale, emiterii acordului adițional la contractul de muncă, suspendării contractului de muncă și neachitării în termen a salariului, cu restituirea cauzei la Curtea de Apel Chișinău, spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Oxana Parfeni

Judecători

Diana Stănilă

Aliona Donos